

૧૧ ઓગષ્ટ ૨૦૧૯ — ઉત્તર પેપર - ગુણ - ૧૦૦

સર્ટીફિકેટ કોર્સ શ્રેણી — ૨૧

પ્ર. ૧. સામાયિક પ્રતિક્રમણ કર્મગ્રંથ - ૨ (૨૦)

(અ) સામાયિક - પ્રતિક્રમણના આધારે જવાબ લખો. (૧૦)

૧. નીચેના શબ્દો કયા પાઠના છે ? તે શુદ્ધ છે કે અશુદ્ધ ? અશુદ્ધ હોય તે સુધારીને લખો. (૫)

(૧) અશુદ્ધ — તારયાણં - સામાયિકનો ૭મો પાઠ, અશુદ્ધ પરિચરણાએ - પહેલા શ્રમણ સૂત્રમાં. અશુદ્ધ - ખામેમિ સવ્વે જીવા — ક્ષમાપના સૂત્ર, શુદ્ધ — પાંચમું શ્રમણ સૂત્ર, વઠકકમ - શુદ્ધ — ત્રીજા પાઠમાં પ્રતિક્રમણના.

૨. ૧) ૧૨, ૩૫, ૧૦૦૮, ૧૭૦

૨) બારમું વ્રત — ૬ પ્રકારના બાજોઠ પાટલા (પીઢ) / પાટ, પાટિયું (ફલગ) / શય્યા મકાન (સેજજા) / સંચારિયું (સથારએણં) ઔષધ (ઓસહ) / ભેષજ (ભેસજજેણં)

(બ) કર્મગ્રંથના આધારે નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ લખો. (૧૦)

૧. સંધાતન — ૫, ગૌત્ર — ૨, ગતિ — ૨, પ્રત્યેક — ૬

૨. ૧૩૮ — દર્શન સપ્તક જિનનામ, નરકાયુ, તિર્યચાયુ વર્જીને

૩. અનંતાનુ બંધીની વિસં યોજના કરી હોય તેવા જીવોને અનંતાનુબંધી કષાયની ૪ પ્રકૃતિ તથા નરકાયુ, તિર્યચાયુ એ બે એમ છ પ્રકૃતિ બાદ કરતા ૧૪૨.

૪. (૧) મતિજ્ઞાનાવરણીય — ૧ થી ૧૨ ગુણસ્થાન બારમાના છેડે

(૨) રતિ — ૧ થી ૮/૫ ભાગ સુધી. ૮માના પાંચમાં ભાગે

(૩) સૌભાગ્ય નામ — ૧ થી ૧૪ ગુણસ્થાનના ચરમ સમય સુધી, ૧૪માના છેડે

(૪) શાતા વેદનીય — ૧ થી ૧૪ ગુણસ્થાનના ચરમ સમય સુધી ૧૪ માના છેડે

પ્ર. ૨ સૂયગડાંગ સૂત્રના આધારે નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (૫)

૧. પંદર પ્રકારના પરમાધામી દેવોને, ૧ પલ્યોપમની, પ્રથમ નરકમાં ત્રણ નરક સુધી..

૨. દેવકૃત વેદના ત્રણ નરક સુધી અને પરસ્પર કૃત વેદના — ૭ નરક સુધી.

૩. લોહી, પડ, ચરબી આદિથી લિપ્ત અને અસહ્ય દુર્ગંધથી વ્યાપ્ત છે, છઠ્ઠી નરકનું નામ મધા, ગોત્ર-તમઃ પ્રભા

પ્ર. ૩ ઠાણાંગ સૂત્રના આધારે નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (૧૦)

૧. જે વ્યક્તિ પોતાના આત્મ ભાવમાં સ્થિર હોય — સ્થિર થવા માટે પુરુષાર્થશીલ હોય, આત્મસાધના જ જેનું મુખ્ય ધ્યેય હોય તેવા આત્માર્થી સાધકને આત્મવાન અને આત્મા સાધનાના લક્ષ્ય રહિત બાહ્ય ભૌતિક ભાવોમાં રમણ કરનાર સાધકને અનાત્મવાન કહ્યા છે.

૨. છ શિયાળામાં શરદ ઋતુ, માગશર અને પોષ, હેમંત ઋતુ મહા અને ફાગણ, જેઠ અને અષાઢ.

૩. પાંચમું અસંભવિત કાર્ય પુદ્ગલ પરમાણુનું છેદન-ભેદન કરવાનું કે તેને અગ્નિમાં બાળવાનું છઠ્ઠી લોક સ્થિતિ કર્મ પ્રતિષ્ઠિત છે.

પ્રતિક્રમણનો ત્રીજો પ્રકાર - ઇત્વરિક પ્રતિક્રમણ દેવસિયા રાત્રિ આદિ આહાર ન કરવાનું બીજું કારણ - દેવ, મનુષ્ય, તિર્યચકૃત ઉપદ્રવ આવે.

૪. પ્રમના પ્રકાર

૨) વ્યુદ્ગ્રહ - મિથ્યાભિ નિવેશથી બીજાને પરાજિત કરવા પૂછાતા પ્રશ્નો

૫) તથાજ્ઞાન - પોતાને જ્ઞાન હોવા છતાં અન્યની જ્ઞાનવૃદ્ધિ માટે પૂછાતા પ્રશ્નો

૫) પ્રમાદ એટલે અહિતમાં પ્રવૃત્તિ અને હિતમાં અપ્રવૃત્તિ / અનંત સંસાર / ચંચળ અથવા ભ્રાંત / વિવેકનો.

પ્ર. ૪ જ્ઞાતાધર્મકથાને આધારે નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

(૧૦)

૧. ખાલી જગ્યા પૂરો.

(૫)

૨. ગરિષ્ઠ, અતિજાગરણ, આહાર, મધ્યરાત્રિએ, કર્કશ, અસહ્ય, આર્તધ્યાન, સાતમી, સર્વોત્કૃષ્ટ (૩) સાગરોપમ, નારકી

૩. નીચેના વાક્યો કોણ કોને કહે છે ?

(૫)

(૧) કંડરિક મુનિએ પુંડરિક રાજાને કહ્યું.

(૨) કંડરિક યુવરાજે સ્થવિર ભગવંતોને કહ્યું.

(૩) પુંડરિક રાજાએ કંડરિક અણગારને કહ્યું.

(૪) પુંડરિક મુનિએ અભિગ્રહ કર્યો.

(૫) ધાવમાતાએ પુંડરિક રાજાને કહ્યું.

અથવા

પ્ર. ૪ પુષ્પિકા વર્ગના આધારે નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

(૧૦)

૧. ખાલી જગ્યા પૂરો.

(૫)

(૧) સૌધર્મ, બહુપત્રિકા, સુધર્મ, બહુપત્રિકા, ચાર, સામાયિક, ચાર, મહત્તરિકા, સુખ, સંપૂર્ણ, જંબુદ્વીપ

(૨) નીચેના વાક્યો કોણ કોને કહે છે ?

(૫)

(૧) બહુપુત્રિકા દેવીએ ભગવાનને કહે છે.

(૨) સુમ્રતા આયાજીએ સુભદ્રા આર્યાને કહ્યું.

(૩) સુભદ્રાએ સાધ્વીજીને કહે છે.

(૪) ભગવાન મહાવીરે ગૌતમ સ્વામીને કહ્યું.

(૫) ગૌતમ સ્વામીએ મહાવીરને કહ્યું.

પ્ર. ૫ અંતગડ સૂત્રના આધારે નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

(૫)

(૧) સામાયિક આદિ ૧૧ અંગોનું.

(૨) ગૌતમ સ્વામી, છઠ્ઠ.

(૩) અનશન, વિપુલગિરિ પર્વત પરથી.

(૪) હે ભંતે ! હું મારા માતા-પિતાની આજ્ઞા લઈ આપની પાસે દીક્ષા ગ્રહણ કરવા ઇચ્છું છું.

(૫) હે ભંતે ! આપ કોણ છો ? અને શા માટે ફરી રહ્યા છો ?

પ્ર. ૬ જ્ઞાતાધર્મકથાના આધારે જવાબ આપો.

(૫)

- (૧) કાલિક દ્વીપમાં ઘણી ચાંદીની, સોનાની, રત્નોની, હીરાની ખાણો, ઉત્તમ જાતિના અશ્વોને જોયા.
- (૨) ગંભીર નામના બંદરે, કનકકેતુ રાજા પાસે.
- (૩) અનાસક્ત રહેવાની પ્રેરણા આપે છે, અશ્વના દષ્ટાંતથી.
- (૪) સૂંઘીને અમને પકડીને લઈ જશે એવો આત્માસ થવાથી દૂર વનોમાં ભાગી ગયા.
- (૫) જે નિર્ગ્રંથ, નિર્ગ્રંથીઓ પ્રિય, ઇષ્ટ શબ્દ, રૂપ, ગંધ, રસ, સ્પર્શમાં આસક્ત, અનુરક્ત, શુદ્ધ અનેતલ્લીન બની જાય છે.

પ્ર. ૭ ઉત્તરાધ્યયન સૂત્રના આધારે જવાબ લખો.

(૧૫)

(અ) ગાથા પૂરી કરી ભાવાર્થ લખો. (કોઈપણ ત્રણ)

(૯)

- (૧) મિથીલા નગરી રૂપી ઉદ્યાનમાં એક સુંદર વૃક્ષ હતું જે અતિ રમ્ય પત્ર પુષ્પ તથા ફળોથી યુક્ત અને સહુને શીતળ છાયા આપનારું તથા અનેક પક્ષીઓને આશ્રય દેનારું, બહુ ઉપકારી હતું.
- (૨) મુનિએ શ્રદ્ધા રૂપી મગર, ક્ષમા રૂપી સુંદર ગઢ, તપ અને સંયમ રૂપી આંગળીઓ અને ત્રણ ગુપ્તિ રૂપી દુર્જય શતદની શસ્ત્ર વિશેષ બતાવેલા હતા.
- (૩) હે ક્ષત્રિય તમે ચોર, લૂંટારા, ડાકુઓ, બહાર વટિયાઓ વગેરેથી તમારા નગરને સુરક્ષિત કરીને પછી સંયમ સ્વીકારજો.
- (૪) આ પ્રમાણે ઉત્તમ શ્રદ્ધાપૂર્વક નમિ રાજર્ષિની સ્તુતિ અણે પ્રદક્ષિણા કરતા દેવેન્દ્ર શકે વારંવાર વંદન કર્યા.

(બ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

(૬)

- (૧) જ્યાં પોતાને જવું છે ત્યાં સ્થાયી ઘર બનાવવું જોઈએ.
- (૨) મિથ્યા દંડનો, નિરપરાધી, જીવો પર અજ્ઞાન કે અહંકાર વશ.
- (૩) આત્માને વશ કરી લેનારનો વિજય શ્રેષ્ઠ વિજય છે.
- (૪) કારણ કે મનુષ્ય ની ઇચ્છા આકાશની જેમ અનંત છે.
- (૫) મોહનીય કર્મ ઉપશાંત થવાથી અને જ્ઞાનાવરણીય કર્મના ક્ષયોપશમથી.
- (૬) વિષય-કષાયમાં પ્રવૃત્ત આત્માને જ્ઞાનાત્મા દ્વારા જીતવાથી.....

પ્ર. ૮ ભગવતી સૂત્રના આધારે નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

(૧૦)

(અ) દ્વિપ - સમુદ્રના આધારે

(૫)

- (૧) ૭માં ઇક્ષદ્વીપ અને ઈક્ષ સમુદ્ર ૧૧માં અરુણાવરભાસ દ્વીપ અને અરુણાવર ભાસ સમુદ્ર.
- (૨) ૩ લાખ ૧૬ હજાર ૨૨૬ યોજન ૩ કોસ ૧૨૮ ધનુષ ૧૩।। અંગુલ ઝાજેરી
- (૩) પુષ્કર સમુદ્ર પાણી જેવા ,કુંડલ સમુદ્ર ઈક્ષુરસ જેવો
- (૪) બે-બે દેવતા માલિક છે ૧-૧ પલ્યોપમની
- (૫) ભગવતી સૂત્ર શતક ૧૯ ઉ.૬ અંગ
જીવાભિગમ સૂત્ર પ્રતિપતિ ૩ ઉપાંગ

(બ) લવણ સમુદ્રના આધારે.

(૫)

- (૧) સુસ્થિત (સુઠિયા) અસંખ્યાત સમુદ્ર ઓળંગી જવા પર બીજા લવણ સમુદ્રમાં.
- (૨) ૯૫૦૦૦ યોજન આગળ લવણ સમુદ્ર માં જાય ત્યારે ચાર પાતાળ કળશા છે. -૧ લાખ યોજન.
- (૩) પદ્મવર વેદિકા તે ૦૧૧ યોજન ઉંચી ૫૦૦ ધનુષ પહોળી.

(૪) ૧૬,૦૦૦ યોજન ઉંચી પાણી ની વેણ બે ગાઉ.

(૫) ત્રણ ભાગ નીચેના ભાગમાં વાયુ, વચ્ચેના ભાગમાં વાયુ અને પાણી , ઉપરના ભાગમાં પાણી .

પ્ર. ૯ પ્રજ્ઞાપના સૂત્રના આધારે નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

(૧૦)

(૧) મચ્છર - ૨૦૦ ધનુષ, ઈયળ બે ઇન્દ્રિય છે ન હોય , અસંજી દેડકો ૪૦૦ ધનુષ , ગધૈયા ૧૦૦ ધનુષ.

(૨) અસંખ્યાત આકાશ પ્રદેશ, અનંત પ્રદેશ, ઉત્સેધ આંગુલથી સંપૂર્ણ શરીર પ્રમાણે.

(૩) બે પ્રકાર (૧) ઉપયોગ યુક્ત- ઉપરોક્ત વિશિષ્ટ અવધિજ્ઞાનનો ઉપયોગ લગાવેલા .

(૨) ઉપયોગ રહિત- ઉપરોક્ત વિશિષ્ટ અવધિજ્ઞાનના ઉપયોગ રહિત.

(૪) પાંચે ઇન્દ્રિયનું જાણ-પણું જધન્ય આંગુલના અસંખ્યાતમાં ભાગનું તથા ઉત્કૃષ્ટ આંગુલના અસંખ્યાતમાં ભાગનું.

(૫) ચાર સ્પર્શનેન્દ્રિય, રસનેન્દ્રિય, ધાણેન્દ્રિય, શ્રોત્રેન્દ્રિય, અપ્રાપ્યકારી ૧ – ચક્ષુન્દ્રિય.

પ્ર. ૧૦ નીચેના માં માર્ગણા સમજાણ સહિત લખો.

(૧૦)

	નારકી	તિર્યચ	મનુષ્ય	દેવ
૧) તેજોદેશી મિશ્રદ્રષ્ટિ	૦	૫ સંજી તિર્યચ પંચેના પર્યા	૧૫ ૧૫ કર્મભૂમિના પર્યાપ્તા	૪૮ ૧૦ ભવનપતિ, ૨૬ વાણવંતર ૧ જ્યોતિષી, ૧-૨ દેવલોકના પર્યાપ્તા
૨) અધોલોક બાદર નપુંસક	૧૪ ૩ નરકના અપર્યા પર્યા	૩૮ ૧૦ સૂક્ષ્મનાં વર્જને	૩ સલીલાવતિ વિજય આશ્રી	૦
૩) અવધિદર્શન ઔદારિક શરીર	૦	૫ સંજી તિર્યચ પંચેના પર્યાપ્ત	૩૦ ૧૫ કર્મભૂમિના અપર્યાપ્તા પર્યાપ્તા	૦
૪) શુકલલેશી વચનયોગ	૦	૫ ૫ સંજી તિર્યચ પંચેના પર્યા	૧૫ ૧૫ કર્મભૂમિના પર્યાપ્તા	૨૨ છઠ્ઠા દેવલોકથી પાંચ અનુતર વિમાનના પર્યા
૫) અધોલોકત્રસ અભાષક	૭ નરકના અપર્યા	૧૩ ૩ વિકલેન્દ્રિ ૫ અસંજી તિર્યચ ૫ સંજી તિર્યચ પંચેના અપર્યા	૩ બે સંજીના ૧ સંમૂચ્છિના મનુષ્યનો અપર્યા	૨૫ ૧૦ ભવનપતિ ૧૫ પરમાધામીના અપર્યા

----- જય જિનેન્દ્ર -----